

KWALIFIKOWALNOŚĆ WYDATKÓW W RAMACH DZIAŁANIA 1.1 BADANIA I INNOWACJE

Dofinansowanie w ramach Działania 1.1 stanowi **pomoc publiczną**. W zależności od kategorii wydatku objętego pomocą przy ocenie kwalifikowalności wydatku uwzględnia się:

- ✓ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r., str. 1) oraz
- ✓ wydane na podstawie ww. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U., poz. 1075), tzw. **pomoc na projekty B+R**,
- ✓ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U., poz. 2010), tzw. **pomoc na wspieranie innowacyjności** (tylko dla MŚP),
- ✓ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U., poz. 1416), tzw. **regionalna pomoc inwestycyjna**.

Wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem na podstawie ww. rozporządzeń są, co do zasady, wydatki ponoszone od dnia następującego **po dniu złożenia wniosku** o udzielenie wsparcia do dnia zakończenia finansowego, określonego w umowie o dofinansowanie.

W przypadku, gdy w ramach projektu uwzględniono wydatki stanowiące **pomoc de minimis** przy ocenie kwalifikowalności wydatku uwzględnia się również:

- ✓ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 1) oraz
- ✓ wydane na podstawie ww. - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U., poz. 488).

Wydatkami kwalifikującymi się do objęcia pomocą de minimis na podstawie ww. rozporządzeń są, co do zasady, wydatki **ponoszone od 1 stycznia 2014 r.** do dnia zakończenia finansowego, określonego w umowie o dofinansowanie, lecz w ramach całego Działania określono, że **tylko prace przygotowawcze** mogły się rozpocząć **1 stycznia 2014 r.**

Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, umową o dofinansowanie, Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 (zwanymi dalej Wytycznymi) oraz innymi dokumentami, do których stosowania beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie.

Na etapie oceny formalnej i merytorycznej wniosku o dofinansowanie dokonywana jest wstępna ocena kwalifikowalności planowanych wydatków. Pozytywna ocena wniosku i przyznanie dofinansowania na realizację projektu nie oznacza, że wszystkie wydatki na pewno będą zrefundowane lub rozliczone (w przypadku zaliczek). Kwalifikowalność wydatków jest również oceniana w trakcie realizacji projektu, kiedy Beneficjent przedkłada kolejne wnioski o płatność oraz podczas kontroli projektu.

W trakcie realizacji projektu sprawdzeniu podlega w szczególności:

- czy wydatek został rzeczywiście poniesiony,
- czy wydatek był przewidziany we wniosku stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie,
- czy wydatek był poniesiony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego,
- zasadność poniesienia danego wydatku dla realizacji projektu,
- efektywność poniesionego wydatku,
- sposób udokumentowania wydatku.

Ponadto należy pamiętać o tym, że przyznane dofinansowanie to środki publiczne. Wobec tego beneficjenci zobowiązani są do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych albo do dokonania wyboru dostawców zgodnie z zasadą konkurencyjności.

Co do zasady wydatkiem kwalifikowanym jest wydatek poniesiony przez beneficjenta, z którym podpisano umowę o dofinansowanie. W przypadku, gdy projekt realizowany jest w partnerstwie wydatek może być poniesiony przez partnera (jeśli tak stanowi umowa/porozumienie o partnerstwie).

Katalog wydatków kwalifikowalnych jest katalogiem **zamkniętym**, natomiast katalog wydatków niekwalifikowalnych jest katalogiem **otwartym** i zawiera jedynie przykłady wydatków niekwalifikowalnych. Szczegółowe warunki i procedury w zakresie kwalifikowalności wskazanych poniżej wydatków określone są w Wytycznych i ww. rozporządzeniach dotyczących pomocy publicznej. Niniejszy załącznik do Regulaminu konkursu określa zaś katalog wydatków kwalifikowalnych w projektach realizowanych w ramach Działania 1.1 oraz określa ewentualne limity i inne ograniczenia w odniesieniu do niektórych wydatków.

Wskazane w niniejszym załączniku konkretne punkty Wytycznych mają charakter pomocniczy i odnoszą się do wersji Wytycznych z 10.04.2015 r. Należy pamiętać, że do oceny kwalifikowalności poniesionych wydatków stosuje się wersję Wytycznych obowiązującą w dniu poniesienia wydatku (zgodnie z zapisami Rozdziału 4 pkt 11 Wytycznych).

I typ projektu Projekty B+R przedsiębiorstw

Wydatki kwalifikowalne stanowią:

- ✓ **koszty bezpośrednie** – rozliczane głównie według rzeczywiście poniesionych wydatków (z wyjątkiem kosztów wynagrodzenia personelu, które mogą być rozliczane metodą uproszczoną – z zastosowaniem stawki jednostkowej),
- ✓ **koszty pośrednie** – rozliczane metodą uproszczoną - stawką ryczałtową.

KOSZTY BEZPOŚREDNIE

Do kosztów bezpośrednich zaliczane są:

- I. Koszty wynagrodzenia personelu.
- II. Koszty podwykonawstwa.
- III. Koszty odpłatnego korzystania z budynków i gruntów.
- IV. Koszty odpłatnego korzystania ze środków trwałych.
- V. Koszty odpłatnego korzystania wartości niematerialnych i prawnych.
- VI. Koszty zakupu wartości niematerialnych i prawnych.
- VII. Koszty doradztwa i równorzędnych usług na potrzeby realizacji projektu. Koszty operacyjne.
- VIII. Koszty uzyskania, walidacji i obrony patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych.
- IX. Pozostałe koszty bezpośrednie.

I. Koszty wynagrodzenia personelu –dotyczą personelu projektu (badaczy, techników i pozostałych pracowników pomocniczych w zakresie w jakim są oni zatrudnieni przy danym projekcie i wykonują czynności związane z bezpośrednią realizacją badań przemysłowych i/lub eksperymentalnych prac rozwojowych),z wyłączeniem osób wskazanych w kosztach pośrednich.

A. Wynagrodzenia pracowników zatrudnionych na podstawie stosunku pracy i osób zatrudnionych na umowę zlecenie

I opcja – koszty rozliczane metodą uproszczoną - na podstawie godzinowej stawki wynagrodzenia

W ramach I opcji kwalifikowalne są koszty wynagrodzeń pracowników zatrudnionych na podstawie **stosunku pracy** pod warunkami pokreślonymi w pkt 6.16.1 Wytycznych.

Koszty wynagrodzeń liczone są jako iloraz ostatnich udokumentowanych rocznych kosztów zatrudnienia brutto przez 1720 godzin (zgodnie z art. 68 ust. 2 Rozporządzenia ogólnego),w tym składki pracodawcy, o których mowa w szczegółowych warunkach kwalifikowania kosztów związanych z angażowaniem personelu (pkt 6.16 Wytycznych).

$$GSW = \frac{W}{1\,720}$$

GSW – godzinowa stawka wynagrodzenia

W – roczne koszty zatrudnienia brutto pracodawcy

1720 – standardowa roczna liczba efektywnych godzin pracy (roczna liczba godzin pracy pomniejszona o godziny pracy przypadające na urlop wypoczynkowy).¹

Jako roczne koszty zatrudnienia brutto (W) należy przyjąć ostatnie roczne udokumentowane koszty(brutto pracodawcy) zatrudnienia pracownika. W przypadku osób nowozatrudnionych należy

¹ Art. 68 ust. 2 Rozporządzenia ogólnego.

przyjąć uśrednione ostatnie roczne udokumentowane koszty zatrudnienia brutto pracowników jednostki na takim samym lub zbliżonym stanowisku służbowym (wykonujących zadania o zbliżonym charakterze i zakresie obowiązków).

Wyliczenie rocznych kosztów zatrudnienia brutto (W):

- ma zostać dokonane w oparciu o dane za ostatni rok kalendarzowy poprzedzający rok złożenia wniosku o dofinansowanie;
- nie może zawierać niekwalifikowalnych składników wynagrodzeń;
- ma być zatwierdzone przez głównego księgowego jednostki lub osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych.

Rozliczenie kosztów wynagrodzeń następuje według ustalonej stawki godzinowej, w zależności od faktycznie przepracowanych godzin w projekcie:

Wynagrodzenie = GSW x liczba przepracowanych godzin na rzecz projektu zgodnie z kartą czasu pracy

Koszty rozliczne w sposób uproszczony traktowane są jako wydatki poniesione – nie ma zatem obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w celu potwierdzenia poniesienia wydatku rozliczanego metodą uproszczoną. Sprawdzeniu podlegać będzie prawidłowość wyliczenia we wniosku o dofinansowanie, godzinowej stawki wynagrodzenia oraz dokumenty potwierdzające liczbę faktycznie przepracowanych godzin przez pracownika na rzecz projektu (zgodnie z kartą czasu pracy).

II opcja – koszty rozliczane na podstawie rzeczywiście poniesionych kosztów

W ramach II opcji kwalifikowalne są koszty wynagrodzeń pracowników zatrudnionych na podstawie **stosunku pracy oraz zatrudnionych na podstawie umowy zlecenie**.

Dokumentowanie pracy wykonanej na rzecz projektu

- ✓ w przypadku umowy o pracę – lista płac,

Jeżeli dany pracownik nie jest zaangażowany w projekcie w wymiarze pełnego etatu, określenie kwalifikowalnej części wynagrodzenia dokonuje się na podstawie:

- oddelegowania pracownika projektu w częściowym wymiarze etatu, ze wskazaniem zakresu obowiązków w ramach projektu,
- karty czasu pracy z opisem wykonywanych zadań – dla osób, które pracują nieregularnie na rzecz projektu objętego dofinansowaniem,

- ✓ w przypadku umowy zlecenie – rachunek, wykaz obowiązków w ramach projektu, protokół odbioru.

B. Wynagrodzenia właścicieli spółek² oraz osób fizycznych prowadzących własną działalność gospodarczą

$$SG = \frac{D}{1\,720}$$

SG – godzinowa stawka wynagrodzenia

D – dochód brutto z prowadzonej działalności gospodarczej za ostatni rok podatkowy wykazany w zeznaniu podatkowym PIT,

1720 – standardowa roczna liczba efektywnych godzin pracy (roczna liczba godzin pracy pomniejszona o godziny pracy przypadające na urlop wypoczynkowy)³

Koszty pracy = SG x liczba godzin przepracowanych na rzecz projektu zgodnie z kartą czasu pracy

Wyliczona w ten sposób stawka godzinowa nie powinna odbiegać od rynkowych stawek godzinowych stosowanych w województwie lubuskim, przy zbliżonym rodzaju wykonywanych zadań.

Właściciel spółki lub osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą musi posiadać odpowiednie kwalifikacje do prowadzenia badań przemysłowych i/lub eksperymentalnych prac rozwojowych w ramach projektu.

W projekcie można rozliczyć maksymalnie **860 godzin pracy** (1720/2) w ciągu roku (maksymalnie 72 godziny pracy w ciągu miesiąca) – projekt nie może bowiem stanowić jedynego przedmiotu działalności przedsiębiorstwa.

Istnieje obowiązek nałożony na podatnika zwrócenia się do właściwego Urzędu Skarbowego / Izby Skarbowej w celu ustalenia czy pobierane wynagrodzenie w ramach projektu mieści się w kategorii kosztów dla danej jednostki (bilansowych lub podatkowych) oraz czy mieści się w kategorii przychodu podatkowego dla właściciela spółki lub osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą (interpretacja US/IS powinna być udostępniona IZ RPO przed rozliczeniem tych kosztów pracy w projekcie).

Dokumentowanie pracy wykonanej na rzecz projektu:

- ✓ dokument księgowy (np. nota obciążeniowa) i karta czasu pracy.

II. Koszty podwykonawstwa – zlecenie realizacji części prac B+R jednostce prowadzącej badania.

Kosztami kwalifikowanymi będą koszty zlecenia części merytorycznych prac projektu jednostce naukowej, o której mowa w art. 2 pkt 9 lit. a - f ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 1620 ze zm.).

W ramach podwykonawstwa należy również rozliczać wszystkie **umowy o dzieło**. Wykonanie zadań w ramach umowy o dzieło ma zostać potwierdzone protokołem odbioru wskazującym prawidłowe wykonanie zadań oraz liczbę i ewidencję godzin poświęconych w danym miesiącu kalendarzowym na wykonanie zadań w projekcie.

Limit kosztów podwykonawstwa w ramach projektu wynosi **70%** całkowitych wydatków kwalifikowalnych. Koszty podwykonawstwa są wyłączone z podstawy naliczania ryczału kosztów pośrednich projektu.

² Dotyczy tylko spółek osobowych (partnerska, jawna, komandytowo-akcyjna) oraz spółek osób fizycznych (spółka cywilna).

³ Art. 68 ust. 2 Rozporządzenia ogólnego.

III. Koszty odpłatnego korzystania z budynków i gruntów (tylko raty dzierżawne bez części odsetkowej w przypadku dzierżawy gruntów lub tylko opłaty za użytkowanie wieczyste z wyłączeniem odsetek – w przypadku wieczystego użytkowania gruntów) lub **odpisy amortyzacyjne budynków** (jeśli budynek jest wykorzystywany także w innych celach niż realizacja projektu kwalifikowalna jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania budynków w celu realizacji projektu objętego pomocą) - w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby realizacji projektu.

W przypadku wskazanych powyżej kosztów budynków i gruntów (dzierżawa gruntów, wieczyste użytkowanie gruntów, amortyzacja budynków) łączna kwota wydatków kwalifikowalnych w projekcie nie może przekroczyć 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu.

IV. Koszty odpłatnego korzystania (leasing finansowy, wynajem, dzierżawa) **z ruchomych środków trwałych⁴** lub **odpisy amortyzacyjne ruchomych środków trwałych** (jeśli aparatura i sprzęt nie są wykorzystywane na potrzeby projektu przez cały okres ich użytkowania) – w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby realizacji projektu.

Leasing finansowy dopuszczalny tylko z obowiązkiem zakupu przedmiotu leasingu przez Beneficjenta po wygaśnięciu umowy leasingu (szczegółowe warunki kwalifikowania leasingu zostały określone w pkt 6.12.3 Wytucznych).

Koszty amortyzacji środków trwałych będą kwalifikowalne po spełnieniu warunków z Wytucznych (pkt 6.12.2 Wytucznych).

V. Koszty odpłatnego korzystania (opłaty licencyjne) lub **odpisy amortyzacyjne z wartości niematerialnych i prawnych**, po spełnieniu warunków dotyczących amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych z Wytucznych (pkt 6.12.2 Wytucznych)
- w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby realizacji projektu.

VI. Koszty zakupu wartości niematerialnych i prawnych(np. prawa patentowe, prawa ochronne na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego, licencje, know-how, nieopatentowana wiedza techniczna) pod warunkiem, że:

- a) będą podlegać amortyzacji,
- b) będą nabyte od osób trzecich na warunkach rynkowych od osób/podmiotów niepowiązanych z nabywcą oraz po spełnieniu warunków pkt 6.12. i pkt 6.12.1 pkt 8 Wytucznych).

VII. Koszty doradztwa i równorzędnych usług na potrzeby realizacji projektu.

Kwalifikowane będą wydatki poniesione na koszty usług, wybranych na warunkach rynkowych od podmiotów zewnętrznych niepowiązanych z wnioskodawcą / partnerem.

VIII. Koszty operacyjne

- koszty materiałów, w tym surowców, półproduktów, odczynników itp.;
- sprzęt laboratoryjny (co do zasady wszystkie zakupy niespełniające wymogu środka trwałego zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz z przyjętą polityką rachunkowości);
- elementy służące do budowy i na stałe zainstalowane w prototypie, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej,
- koszty instalacji doświadczalnych,

⁴Zakup środków trwałych jest niekwalifikowalny w I typie projektu.

- wynajem powierzchni laboratoryjnej (powierzchni przystosowanej do przeprowadzenia prac B+R ze względu na wymagane certyfikaty lub zastosowane systemy zabezpieczeń; z lub bez aparatury badawczej) (koszt powierzchni innej niż laboratoryjna pokrywany jest z ryczałtu kosztów pośrednich).

Koszty wymienione w pkt I -VIII są kwalifikowane w ramach **pomocy na projekty B+R**. Każdy wydatek finansowany z pomocy na projekty B+R musi zostać przyporządkowany do badań przemysłowych i/lub prac rozwojowych proporcjonalnie do ich procentowego udziału w całkowitych wydatkach kwalifikowalnych projektu.

IX. Koszty uzyskania, walidacji i obrony patentów i innych wartości niematerialnych i prawnych, pod warunkiem, że:

- a) będą podlegać amortyzacji,
- b) będą ponoszone bezpośrednio przez Beneficjenta (a nie od innych podmiotów).

Koszty wytworzenia przez Beneficjenta wartości niematerialnych i prawnych, ich walidacja i obrona są kwalifikowalne w ramach **pomocy na wspieranie innowacyjności (dotyczy tylko MŚP - dla podmiotów innych niż MŚP koszty te są niekwalifikowalne)**.

X. Pozostałe koszty bezpośrednie:

- **prace przygotowawcze** (przygotowanie oceny oddziaływania na środowisko, dokumentacji przetargowej, analizy, ekspertyzy),
- wydatki na działania **informacyjno – promocyjne** bezpośrednio związane z realizacją projektu (np. banery, tablice, naklejki, inne wydatki na promocję projektu) - maksymalnie **100 tys. PLN**,
- **opłaty finansowe:**
 - ✓ wydatki na otwarcie i prowadzenie wyodrębnionego na rzecz projektu rachunku bankowego przeznaczonego do obsługi projektu (wyłącznie w przypadku, gdy płatności będą przekazywane w formie zaliczki),
 - ✓ od dokonywanych transakcji finansowych, z wyjątkiem prowizji pobieranych w ramach wymiany walut,
- opłaty administracyjne związane z uzyskiwaniem wszelkiego rodzaju pozwoleń czy zgód niezbędnych do realizacji projektu,
- wydatki poniesione z tytułu korzystania z infrastruktury udostępnionej w technologii chmury obliczeniowej,
- wydatki na instrumenty zabezpieczające prawidłową realizację umowy.

Pozostałe koszty bezpośrednie(pkt X) są kwalifikowane w ramach **pomocy de minimis**.

KOSZTY POŚREDNIE

Koszty pośrednie, to koszty które nie dotyczą bezpośrednio przedmiotu projektu ale są niezbędne do jego realizacji. Koszty pośrednie rozliczane są stawką ryczałtową⁵ w wysokości do **17 % kosztów**

⁵Koszty pośrednie traktowane są jako wydatki poniesione. Nie ma obowiązku opisywania dokumentów księgowych w celu potwierdzenia poniesienia wydatków, które zostały rozliczone jako koszty pośrednie.

bezpośrednich, z wyłączeniem kosztów podwykonawstwa. Wydatki w ramach kosztów pośrednich nie mogą być wykazane w ramach kosztów bezpośrednich projektu. Każdy wydatek finansowany z pomocy na projekty B+R musi zostać przyporządkowany do badań przemysłowych i/lub prac rozwojowych proporcjonalnie do ich procentowego udziału w całkowitych wydatkach kwalifikowalnych projektu.

1. Koszty wynajmu lub utrzymania budynków, w tym:
 - a) koszty wynajmu, czynszu lub amortyzacji budynków,
 - b) koszty mediów (opłaty za energię elektryczną, gazową, wodę itp.)
 - c) koszty sprzętania oraz ochrony pomieszczeń,
 - d) koszty adaptacji pomieszczeń dla celów realizacji projektu,
 - e) koszty utylizacji odpadów,
 - f) koszty okresowej konserwacji i przeglądu urządzeń.
2. Koszty administracyjne, w tym:
 - a) koszty materiałów biurowych,
 - b) koszty usług pocztowych, kurierskich, internetowych, telefonicznych itp..
 - c) koszty usług księgowych, prawnych.
3. Koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy personelu zarządzającego projektem i personelu wsparcia (np. obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna).

Koszty pośrednie są kwalifikowalne w ramach **pomocy na projekty B+R**

II typ projektu Inwestycje przedsiębiorstw w infrastrukturę B+R

Wydatki kwalifikowalne stanowią wyłącznie koszty bezpośrednie – rozliczane według rzeczywiście poniesionych wydatków.

Do kosztów bezpośrednich zaliczane są:

I. Prace przygotowawcze, w tym:

- wydatki na przygotowanie dokumentacji technicznej: projekt budowlany, projekt wykonawczy, analizy, ekspertyzy, prace studialne, mapy lub szkice sytuujące projekt, audyt energetyczny, itp.,
- wydatki na raport oddziaływania na środowisko,
- wydatki na przygotowanie dokumentacji przetargowej, przygotowanie przetargu, w tym publikacji przetargowych,
- Wydatki dotyczące zakupu gruntów dokonane przed dniem rozpoczęcia realizacji projektu (maksymalnie 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu) - kwalifikowane po spełnieniu warunków z Wytycznych (Rozdział 7.4).

II. Wydatki na nadzór: inwestorski, inżynierski, autorski.

III. Wydatki na działania informacyjno – promocyjne bezpośrednio związane z realizacją projektu (np. banery, tablice, naklejki, inne wydatki na promocję projektu) - maksymalnie **100tys. PLN**.

IV. Cross – financing (koszty szkoleń / doradztwa, świadczonych przez podmioty zewnętrzne, dla osób obsługujących wybudowaną/ zakupioną infrastrukturę) – do wysokości **10%** wydatków kwalifikowalnych projektu.

V. Opłaty finansowe:

- wydatki na otwarcie i prowadzenie wyodrębnionego na rzecz projektu rachunku bankowego przeznaczonego do obsługi projektu (wyłącznie w przypadku, gdy płatności będą przekazywane w formie zaliczki),
- od dokonywanych transakcji finansowych, z wyjątkiem prowizji pobieranych w ramach wymiany walut.

VI. Opłaty administracyjne związane z uzyskiwaniem wszelkiego rodzaju pozwoleń czy zgód niezbędnych do realizacji projektu.

VII. Wydatki na otwarcie i prowadzenie wyodrębnionego na rzecz projektu rachunku bankowego przeznaczonego do obsługi projektu wyłącznie w przypadku, gdy płatności będą przekazywane w formie zaliczki.

VIII. Wydatki na instrumenty zabezpieczające prawidłową realizację umowy.

Wydatki wymienione w pkt I- VIII kwalifikowane są w ramach **pomocy de minimis**.

IX. Nabycie nieruchomości związanej z realizacją projektu (maksymalnie **10%** całkowitych wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu, przy czym w przypadku terenów poprzemysłowych oraz terenów opuszczonych, na których znajdują się budynki limit ten wynosi 15% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu); Wydatki związane bezpośrednio z nabyciem nieruchomości będą kwalifikowane po spełnieniu warunków z Wytycznych (Rozdział 7.4) z zastrzeżeniem, że dzierżawa/najem gruntów i budynków musi trwać co najmniej 3 lata –

dla MŚP lub 5 lat w przypadku przedsiębiorstw innych niż MŚP — od daty płatności końcowej na rzecz projektu.

- X. Roboty i materiały budowlane** (do wysokości 60% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu), w tym:
- wydatki na prace: ziemne, budowlano-montażowe, instalacyjne, wykończeniowe, dostosowanie obiektów i pomieszczeń w zakresie niezbędnym dla realizowanego projektu,
 - wydatki na budowę przyłączy do sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych lub gazowych mogą być uznane kwalifikowalne, jeśli przyłącza będą stanowiły własność Beneficjenta,
 - wydatki na adaptację i remont⁶ pomieszczeń do specyficznych wymogów technicznych dla danego rodzaju działalności,
 - wydatek związany z zagospodarowaniem terenu przyległego, o ile jest to wydatek integralnie związany z przedmiotem projektu.
- XI.** Wydatki związane z pozyskaniem ruchomych **środków trwałych** (szczegółowe warunki kwalifikowania środków trwałych zostały określone w pkt 6.12 Wytycznych.
- Dodatkowo, środki trwałe nabywane przez podmioty inne niż MŚP powinny być nowe (nie dotyczy tylko jednej formy inwestycji początkowej, tj. „przejęcia zakładu”).
- XII.** Wydatek na dostawę, montaż i uruchomienie **ruchomego środka trwałego**, o ile środek trwały jest bezpośrednio powiązany z przedmiotem projektu (pkt 6.12.1 Wytycznych).
- XIII.** Wydatki związane z pozyskaniem **wartości niematerialnych i prawnych**, w tym związanych z transferem technologii (np. prawa patentowe, prawa ochronne na wzór użytkowy, prawa z rejestracji wzoru przemysłowego, licencje, know-how, nieopatentowana wiedza techniczna). Co do zasady wydatki związane z pozyskaniem **wartości niematerialnych i prawnych** muszą spełniać wszystkie poniższe warunki:
- a) będą wykorzystywane wyłącznie w ramach przedsiębiorstwa, które otrzymało pomoc⁷;
 - b) muszą podlegać amortyzacji zgodnie z odrębnymi przepisami,
 - c) będą nabyte od osób trzecich na warunkach rynkowych od osób niepowiązanych z nabywcą oraz
 - d) będą włączone do aktywów przedsiębiorstwa otrzymującego pomoc i pozostaną związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej 5 lat (przedsiębiorstwa inne niż MŚP) lub 3 lata, w przypadku MŚP⁸.
- Dodatkowe warunki w przypadku podmiotów innych niż MŚP:
- ✓ nabywane wartości niematerialne i prawne powinny być nowe (nie dotyczy tylko jednej formy inwestycji początkowej, tj. „przejęcia zakładu”),

⁶Poniesienie wydatków na remont możliwe jest jedynie wówczas gdy stanowi on inwestycję początkową. Nie ma możliwości kwalifikowania w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej wydatków ponoszonych na remont obiektów, środków trwałych, które są tylko pośrednio związane z nową inwestycją, np. remont hali, w której ustawiono nową linię produkcyjną, jeśli wcześniej beneficjent prowadził tam również działalność produkcyjną tego samego rodzaju.

⁷ W przypadku partnerstwa umowa partnerska musi określać do kogo będą należeć wartości niematerialne i prawne.

⁸ Zgodnie z postanowieniami art. 71 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 termin ten jest liczony od daty płatności końcowej na rzecz Beneficjenta.

koszty wartości niematerialnych są kwalifikowane jedynie do wysokości **50%** całkowitych kwalifikowanych kosztów inwestycji początkowej.

- XIV. Amortyzacja** środków trwałych i wartości niematerialnych prawnych po spełnieniu warunków z Wytycznych (pkt 6.12.2 Wytycznych).
- XV. Leasing** środków trwałych (z wyłączeniem nieruchomości) dopuszczalny tylko w formie **leasingu finansowego** z obowiązkiem zakupu przedmiotu leasingu przez Beneficjenta po wygaśnięciu umowy leasingu (szczegółowe warunki kwalifikowania leasingu zostały określone w pkt 6.12.3 Wytycznych).

Wydatki wymienione w pkt IX - XV są kwalifikowane w ramach **regionalnej pomocy inwestycyjnej**.

Pozostałe wydatki kwalifikowane

- koszt podatku **VAT**, jeśli wnioskodawca nie ma prawnej możliwości jego odzyskania. Koszt ten jest kwalifikowalny w ramach tego samego rodzaju pomocy co wydatek, którego dotyczy.

WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE W RAMACH DZIAŁANIA 1.1

Wydatki niewymienione w katalogu wydatków kwalifikowanych stanowią wydatki niekwalifikowalne. Poniżej wskazano zatem jedynie przykłady wydatków niekwalifikowanych:

- wydatki ujęte w części 6.3 *Wydatki niekwalifikowane* Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020,
- wydatki podlegające podwójnemu finansowaniu, zgodnie z zapisami ww. Wytycznych,
- wydatki nieujęte w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie,
- koszt podatku VAT, jeśli wnioskodawca ma prawną możliwość jego odzyskania,
- wydatki na zakup używanych środków trwałych,
- koszt jednorazowej amortyzacji środków trwałych, na którą udzielono pomocy de minimis,
- budowa budynków/budowli tzw. systemem gospodarczym,
- wydatki na zakup inwentarza żywego,
- wydatki związane z bieżącą działalnością wnioskodawcy,
- wydatki bezpośrednio związane z uruchomieniem produkcji masowej lub działalności handlowej,
- zakup usług doradczych, które mają charakter ciągły, okresowy i/lub są związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, tj. rutynowe usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawne czy reklama.
- część odsetkowa raty dzierżawnej, raty leasingowej,
- wkład niepieniężny,
- wydatki związane z odzyskaniem kwot nienależnie wypłaconych,
- wydatki w zakresie audytu projektu i księgowości,
- wydatki na ewaluację,
- wydatki na wynagrodzenia będące efektem tworzenia nowych miejsc pracy,
- koszty delegacji służbowych,
- zatrudnienie personelu projektu na umowę o dzieło, czy za pośrednictwem agencji pracy tymczasowej,
- w zakresie kosztów wynagrodzenia: nagrody, premie, dodatki (np. funkcyjny, specjalny, za wieloletnią pracę, za okres urlopu wypoczynkowego), dodatkowe wynagrodzenie roczne⁹

⁹Dotyczy tylko I typu projektu. W II typie projektu w ogóle nie przewidziano kwalifikowania wydatków na wynagrodzenia.